

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kanderu a sudcov JUDr. Pavla Tomana a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 1. apríla 2009 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému J.Š., pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného J.Š., pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4 Nto 8/2008, sa tomuto súdu **n e o d n í m a** .

O d ô v o d n e n i e :

Okresný prokurátor v Liptovskom Mikuláši podal dňa 20. septembra 2007 pod sp. zn. Pv 1704/02, na Okresnom súde v Nitre obžalobu na obžalovaného J.Š. pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v jej výrokovej časti.

Okresný súd v predmetnej trestnej veci určil termín hlavného pojednávania na deň 25. apríla 2008 a následne na 16. júna 2008, pričom hlavné pojednávanie bolo v oboch prípadoch odročené pre práceneschopnosť obhajcov, resp. neprítomnosť súdneho znalca.

Dňa 18. júna 2008 obžalovaný J.Š. prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. M. M. podal súdu námietku zaujatosti voči sudcovi okresného súdu JUDr. Vladimírovi Sopúchovi a súčasne návrh na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu v Nitre z prejednávania predmetnej trestnej veci s odôvodnením, že menovaný sudca pred pojednávaním dňa 16. júna 2008 bez prítomnosti ďalších strán trestného konania zotrval za zatvorenými dverami pojednávacej miestnosti so splnomocneným zástupcom poškodenej Ing. J.G., JUDr. J. G., známym advokátom so sídlom v Nitre, ktorý je jej otcom. Tieto skutočnosti, podľa jeho názoru,

vzbudzujú pochybnosti o nezaujatosti sudcu, a to aj preto, že Ing. G. bola v tomto trestnom konaní pôvodne v postavení obvinenej. Preto navrhol aby bol vyššie menovaný sudca z prejednávania trestnej veci vylúčený, a aby bola vec pridelená na konanie a rozhodnutie inému okresnému súdu.

Podľa obsahu podania obžalovaného je toto treba považovať za návrh na odňatie a prikázanie veci v zmysle ustanovenia § 23 Tr. por., a preto za účelom rozhodnutia o návrhu bol spisový materiál predložený Krajskému súdu v Nitre.

V nadväznosti na predloženie veci nadriadenému súdu všetci sudcovia trestného úseku Krajského súdu v Nitre oznámili svoju zaujatosť, a to na základe skutočnosti, že poškodenou v predmetnej veci je Ing. J.G., ktorá je dcérou JUDr. J. G., advokáta so sídlom v Nitre, ktorý ju v predmetnej veci ako splnomocnenec zastupuje, a ktorý v minulosti pôsobil ako prokurátor v Nitre. Vzhľadom na takéto pôsobenie menovaného, sudcovia trestného úseku krajského súdu s ním prichádzali do profesného i osobného kontaktu, a preto by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti.

Vzhľadom na takýto pomer väčšiny sudcov krajského súdu k osobe splnomocnenca poškodenej v predmetnej trestnej veci, predseda senátu predložil dňa 10. marca 2009 predmetnú trestnú vec spolu s vyjadreniami všetkých sudcov krajského súdu s návrhom na odňatie veci príslušnému Krajskému súdu v Nitre a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa, na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade takéhoto návrhu preskúmal predložený spisový materiál a zistil, že návrh na odňatie a prikázanie veci nie je dôvodný.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa, o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia dôležitými dôvodmi sú predovšetkým také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa ako súdom miestne príslušným. Sú to teda predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, zásadu ústnosti a bezprostrednosti, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného

i na ostatných občanov, dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu, čo najrýchlejšie prerokovanie a rozhodnutie veci .

Pri úvahách, či v konkrétnom prípade sú dané dôležité dôvody odňatia a prikázania veci, treba hodnotiť všetky do úvahy prichádzajúce argumenty pre takýto postup a v ich vzájomnej súvislosti.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého –„nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“. Obsahom tejto ústavnej zásady je vo všeobecnejšej rovine aj pravidlo, že vec musí prejednať ten samosudca (senát) vecne a miestne príslušného súdu, ktorému vec napadla v súlade s vopred stanovených pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce daného súdu. Z takto stanovených pravidiel však môžu existovať výnimky, ale len v odôvodnených a zákonom predpokladaných prípadoch. Je však treba konštatovať, že ide vždy o výnimku z pravidla, ktorú nemožno bezdôvodne nadužívať.

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú zrovnateľné s ústavnou zásadou príslušnosti súdu v zmysle jej článku 48 ods. 1.

V danom prípade takéto dôvody sudcovia Krajského súdu v Nitre vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedli a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Viacerí sudcovia Krajského súdu v Nitre svoju skôr všeobecnú námietku opreli o skutočnosť, že otca poškodenej advokáta JUDr. J. G. osobne poznajú nie len ako advokáta, ale aj preto, že v minulosti pôsobil vo viacerých funkciách ako prokurátor Okresnej prokuratúry v Nitre, a na základe tejto skutočnosti by mohli v predmetnej trestnej veci vzniknúť pochybnosti o ich nestrannosti.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pokiaľ ide o dôvod spočívajúci v určitých osobných vzťahov viacerých sudcov Krajského súdu v Nitre k osobe splnomocnenca poškodenej, nemôže jeho povaha a závažnosť viesť k odňatiu veci uvedenému súdu a jej

prikázaniu súdu inému. Postup podľa § 23 Tr. por. by bol namieste, keby osobné väzby boli natoľko intenzívne, že by vo svojom dôsledku vyvolávali dôvodnú pochybnosť o nezáujatosti všetkých sudcov krajského súdu. V prejednávanej veci však to tak nie je. Čisto profesionálny vzťah resp. ani bežný osobný vzťah medzi sudcami a bývalým prokurátorom (v súčasnosti advokátom), nemôže totiž viesť ku všeobecnej pochybnosti o možnosti týchto sudcov nestranné rozhodnúť o návrhu na odňatie a prikázanie veci obhajkyne obžalovaného v konaní pred okresným súdom. Nejde o pomer teraz rozhodujúcich sudcov k veci alebo osobám či orgánom činných v trestnom konaní, ktorý predpokladá ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. por. Pochybnosti o možnosti sudcov nestranné rozhodnúť v obdobných prípadoch môže vzbudiť jedine veľmi blízky osobný pomer k osobe vystupujúcej ako procesná strana. Vzťah tohto druhu medzi sudcami krajského súdu na strane jednej a splnomocnencom poškodenej JUDr. J. G. na strane druhej z vyjadrení sudcov ani zo spisu nevyplýva. V tejto súvislosti najvyšší súd opätovne pripomína, že delegovať vec inému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sú spôsobilé vzbudiť reálnu pochybnosť o možnosti zákonných sudcov rozhodnúť nestranné.

V danej súvislosti treba tiež vziať na zreteľ, že v prípade opačného záveru by rozhodnutie najvyššieho založilo prejudíciu, ktorá by obhajcu JUDr. J. G., de facto diskvalifikovala z vykonávania obhajoby, resp. právneho zastupovania aj v budúcnosti vo všetkých veciach vykonávaných na Krajskom súde v Nitre resp. v jeho obvode.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. na odňatie veci Krajskému súdu v Nitre a jej prikázanie inému krajskému súdu, a preto rozhodol tak, že trestnú vec obžalovaného J.Š. vedenú na tomto súde pod sp. zn. 1 Nto/1/2009 tomuto súdu neodníma.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná .

V Bratislave, 1. apríla 2009

JUDr. Jozef K a n d e r a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová